

11

Тема 4. Числові послідовності. Границі числових послідовностей

Урок 9. Рівняння, що містять знак модуля. Повторення

План уроку

1. Модуль дійсного числа та основні властивості модуля.
2. Розв'язування рівнянь, які містять знак модуля.

Очікувані результати навчальних досягнень

Учень/учениця:

досліджує специфічну проблемну ситуацію, використовуючи різноманітні інформаційні джерела [12 МАО 1.2.1–1 П];

визначає межі даних, формулює припущення щодо даних у специфічних проблемних ситуаціях [12 МАО 1.2.3–1 П];

обирає серед кількох різних стратегій розв'язання специфічних проблемних ситуацій таку, що задовольняє певні умови [12 МАО 2.2.2–1 П];

здійснює перехід від абстрактного до конкретного та від конкретного до абстрактного [12 МАО 2.3.1–2 П].

Дружні поради вчителю/вчительці до уроку

- 1) Сформулюйте учням/ученицям мотиваційні запитання щодо матеріалу уроку.
- 2) Запропонуйте учням/ученицям, на ваш вибір, завдання на повторення вивченого.
- 3) Сформулюйте практичну задачу (без розв'язання). Розв'язання пропонуємо у вигляді групової роботи наприкінці уроку.
- 4) Теорію подавайте стисло, акцентуйте увагу (коли можливо) на її практичному застосуванні.
- 5) До теоретичних тверджень наведено ілюстративні задачі. Обирайте ілюстративні задачі на власний розсуд.

- 6) Увесь запропонований матеріал неможливо подати в часових вимірах одного уроку, тому обирайте кількість матеріалу на власний розсуд.
- 7) Заплануйте розв'язання практичної задачі. Об'єднайте учнів/учениць у кілька груп. Під час розв'язання задачі групами важливо формувати комунікаційні навички, знаходити математичного партнера, з яким під силу розв'язати задачу, інтегрувати здобуті знання у розв'язання практичних задач.
- 8) Пропонуйте учням/ученицям самотужки або в групах розв'язувати тренувальні завдання за трьома рівнями складності, на вибір учня/учениці. Формуйте навички розв'язання прикладів та задач і навчайте учнів/учениць самостійної роботи над завданнями.
- 9) Мотивуйте учнів/учениць до проєктної діяльності. Запропонуйте учням/ученицям обрати теми для індивідуальних (групових) проєктів. Створення проєктів та їхній захист можуть бути альтернативою контрольної роботи з теми.
- 10) Можливі теми для створення проєктів запропоновані.
- 11) Запропонуйте учням/ученицям дати відповіді на запитання для рефлексії.

I. Організаційна частина (2 хв)

Мотиваційні запитання

- 1) Чи буває відстань від'ємною? Як це пов'язано зі знаком модуля?
- 2) Чи зустрічали ви знак модуля у рівняннях?
- 3) Чи використовуємо ми поняття модуля в реальному житті?
- 4) Чи допомагає модуль визначати похибки при обчисленнях?

II. Усно. Повторення (3–4 хв)

1. Знайдіть кінцеве положення точки $A(-3)$, якщо її перемістити вправо на 2 одиниці, вправо на 4 одиниці і вліво на 6 одиниць.

А	Б	В	Г	Д
$A(3)$	$A(0)$	$A(-9)$	$A(-3)$	інша відповідь

Відповідь. Г.

2. Яка відстань між точками $A(-2,5)$ і $B(3,5)$ на числовій прямій?

А	Б	В	Г	Д
3,5	-2,5	5	6	інша відповідь

Відповідь. Г.

3. Знайдіть значення виразу $-5a + 4 \cdot (2a - 4) - 20$, якщо $a = 20$.

А	Б	В	Г	Д
26	24	32	22	інша відповідь

Відповідь. Б.

4. Розв'яжіть рівняння $4x^2 - 2x(2x - 1) + 20 = 0$.

Відповідь. -10 .

5. Доведіть, що значення виразів

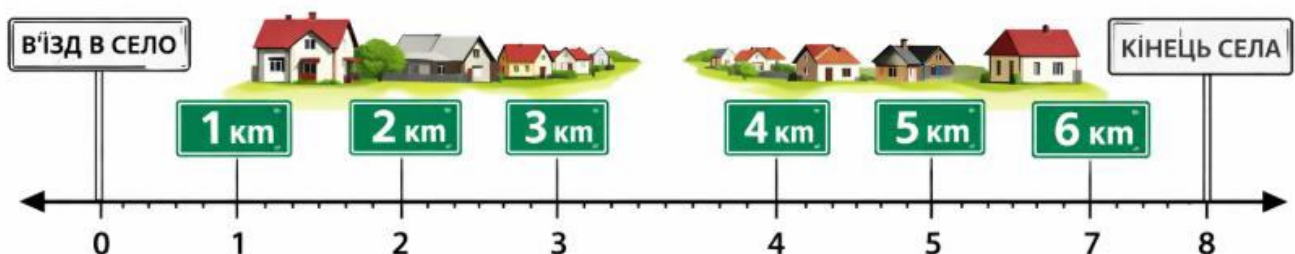
$$A = 5x^2 - x(4x - 2) - 3(x + 2) - x^2 + x - 6 \text{ і } B = 7 - 3x(4 - 2x) - (5x^2 - x) - x^2 + 11x - 10$$

не залежать від значень x . З'ясуйте, значення якого із даних виразів більше.

Відповідь. $A = -12$; $B = -3$; $B > A$.

Як я вирішую певну проблему?

Задача. Після сильного буревію в селі перестав працювати мобільний зв'язок. Для відновлення зв'язку планують встановити тимчасову антену вздовж прямої дороги, що проходить через усе село. Вздовж цієї ж дороги розташовані будинки мешканців. Знайдіть таку точку x на дорозі, у якій слід встановити антену, щоб сума відстаней від цієї точки до всіх будинків була найменшою, якщо на мапі координат перший будинок розташований за 1 км від в'їзду в село, а останній — за 6 км (див. рисунок).

III. Модуль дійсного числа та основні властивості модуля

Означення. Модулем числа x називають таке число $|x|$, що

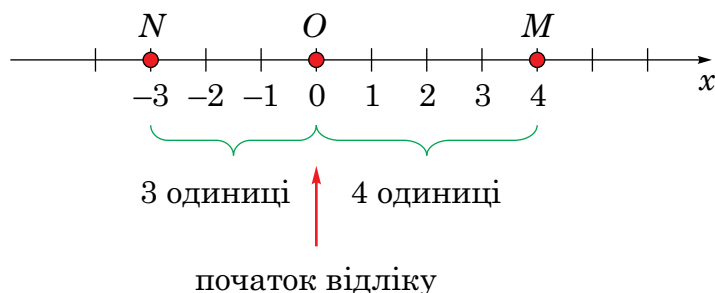
$$|x| = \begin{cases} x, & x > 0, \\ 0, & x = 0, \\ -x, & x < 0; \end{cases} = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0. \end{cases}$$

Наприклад, $|2| = 2$, $|0| = 0$, $|-3| = 3$, $|\sqrt{2} - 5| = 5 - \sqrt{2}$, $|\sin 100^\circ| = \sin 100^\circ$,
 $|\cos 130^\circ| = -\cos 130^\circ$.

Геометричний зміст модуля

Теорема. Модуль різниці двох чисел дорівнює відстані між точками, які зображають ці числа.

Розглянемо геометричну інтерпретацію (див. рисунок).

Точка N має на числовій прямій координату (-3) , тому відстань від N до O дорівнює $|-3|$, тобто $NO = |-3| = 3$.

Точка M має координату 4, тому $OM = |4| = 4$.

Основні властивості модулів

1) $ a \geq 0$;	2) $ -a = a $;	3) $ a - b = b - a $;	4) $ ab = a \cdot b $;
5) $ a^n = a ^n$;	6) $\left \frac{a}{b}\right = \frac{ a }{ b }$;	7) $ a + b \leq a + b $;	8) $ a - b \leq a - b $.

Ілюстративні приклади

- 6.** Обчисліть значення виразу $|2a - 3| - |1 - 2a|$, якщо $a = -2$.

Розв'язання. $|2a - 3| - |1 - 2a| = |2 \cdot (-2) - 3| - |1 - 2 \cdot (-2)| = |-7| - |5| = 7 + 5 = 12$.

Відповідь. 12.

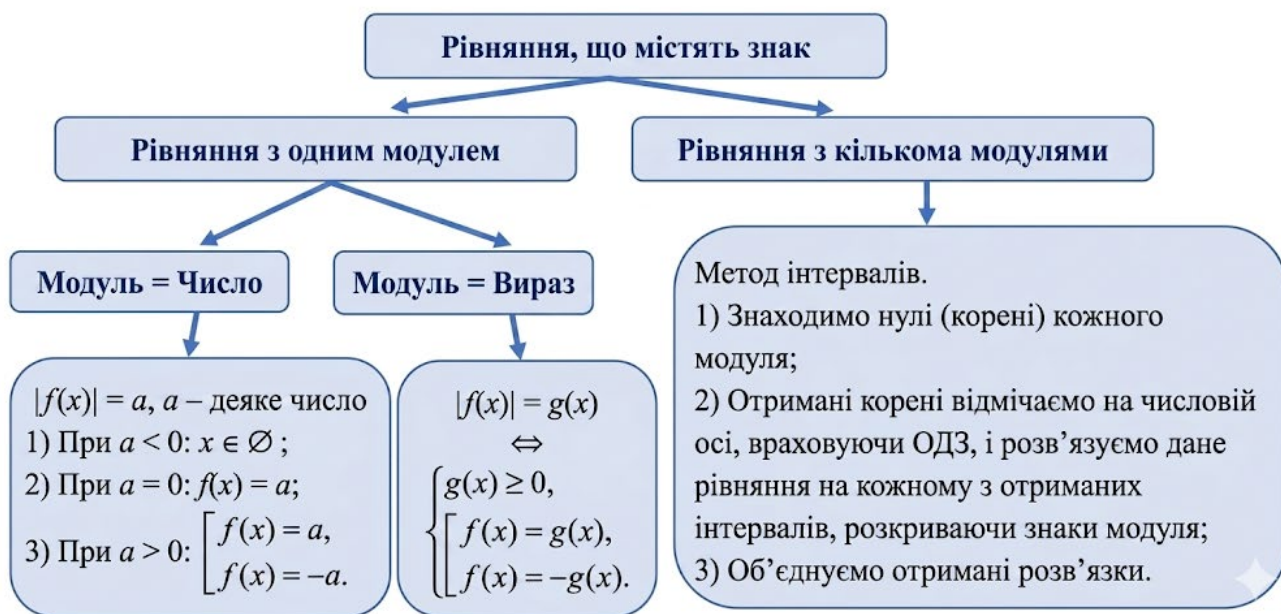
- 7.** Знайдіть значення виразу $|3 - \sqrt{10}| + |\sqrt{10} - 3|$.

Розв'язання. $|3 - \sqrt{10}| + |\sqrt{10} - 3| = -3 + \sqrt{10} + \sqrt{10} - 3 = 2\sqrt{10} - 6$.

Відповідь. $2\sqrt{10} - 6$.

IV. Розв'язування рівнянь, які містять знак модуля

Рівняння, які містять знак модуля можна розв'язувати за наступною схемою.

Зауваження. При розв'язуванні рівнянь з модулем усередині іншого модуля потрібно розкривати знаки модулів послідовно або зсередини, або зовні. Доцільніше — зовні.

Зауваження. Розповсюдженим методом розв'язування рівнянь із модулем є введення нової змінної (змінних), у результаті якого дане рівняння зводиться до рівняння або системи рівнянь простішого виду.

«Вгадування» знаків підмодулевих виразів

Під час розв'язування окремих рівнянь з модулями зручно використовувати властивості модулів 1) – 9) (нехай $f(x) = f, g(x) = g$):

1) $ f = f \Leftrightarrow f \geq 0$;	2) $ f = -f \Leftrightarrow f \leq 0$;
3) $ f = g \Leftrightarrow \begin{cases} f = g, \\ f = -g; \end{cases}$	4) $ f + g = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} f = 0, \\ g = 0; \end{cases}$
5) $ f + g = f + g \Leftrightarrow \begin{cases} f \geq 0, \\ g \geq 0; \end{cases}$	6) $ f + g = f - g \Leftrightarrow \begin{cases} f \geq 0, \\ g \leq 0; \end{cases}$
7) $ f - g = f + g \Leftrightarrow \begin{cases} f \geq 0, \\ g \leq 0; \end{cases}$	8) $ f + g = f + g \Leftrightarrow fg \geq 0$;
9) $ f - g = f + g \Leftrightarrow fg \leq 0$.	

Ілюстративні приклади

8. Розв'яжіть рівняння $|x^2 + 5x + 6| = 2$.

Розв'язання. Дане рівняння рівносильне сукупності:

$$\begin{cases} x^2 + 5x + 6 = 2, & \begin{cases} x^2 + 5x + 4 = 0, & \begin{cases} x = -4, \\ x^2 + 5x + 6 = -2; & \begin{cases} x^2 + 5x + 8 = 0; & \begin{cases} x = -1. \end{cases} \end{cases} \end{cases} \end{cases}$$

Відповідь. $-4; -1$.

9. Розв'яжіть рівняння $|-x^2 - 7x + 9| = \sqrt{6} - 6$.

Розв'язання Оскільки $\sqrt{6} - 6 < 0$, то рівняння коренів не має.

Відповідь. Коренів немає.

10. Розв'яжіть рівняння $\sqrt{x^2 - 6x + 9} = 7$.

Розв'язання Під знаком кореня стоїть повний квадрат різниці $x^2 - 6x + 9 = (x - 3)^2$ і, враховуючи властивість арифметичного квадратного кореня $\sqrt{a^2} = |a|$, отримаємо:

$$\sqrt{(x-3)^2} = 7; |x-3| = 7; \begin{cases} x-3 = 7, \\ x-3 = -7; \end{cases} \begin{cases} x = 10, \\ x = -4. \end{cases}$$

Відповідь. $-4; 10$.

11. Розв'яжіть рівняння $\left| \frac{1}{x-8} \right| = \left| \frac{1}{8-x} \right|$.

Розв'язання За властивістю модуля $|-a| = |a|$ маємо: $\left| \frac{1}{x-8} \right| = \left| \frac{1}{x-8} \right|$.

Рівняння перетворюється на тотожність, яка визначена при будь-якому x , крім 8 .

Відповідь. $(-\infty; 8) \cup (8; +\infty)$.

12. Розв'яжіть рівняння $|x^2 - 2x| = 3 - 2x$.

Розв'язання. Дане рівняння рівносильне системі:

$$\begin{cases} 3 - 2x \geq 0, \\ \begin{cases} x^2 - 2x = 3 - 2x, \\ x^2 - 2x = -3 + 2x; \end{cases} \end{cases} \begin{cases} x \leq 1,5, \\ \begin{cases} x^2 = 3, \\ x^2 - 4x + 3 = 0; \end{cases} \end{cases} \begin{cases} x \leq 1,5, \\ \begin{cases} x = \pm\sqrt{3}, \\ x = 1, \\ x = 3; \end{cases} \end{cases} \begin{cases} x = -\sqrt{3}, \\ x = 1. \end{cases}$$

Відповідь. $-\sqrt{3}; 1$.

13. Розв'яжіть рівняння $|x^2 - 3x + 2| + |x^3 - 3x - 2| = 0$.

Розв'язання. Дане рівняння рівносильне системі: $\begin{cases} x^2 - 3x + 2 = 0, \\ x^3 - 3x - 2 = 0. \end{cases}$

Найпростіше — знайти корені першого рівняння: $x = 1$ або $x = 2$.

Якщо система має розв'язки, то це можуть бути тільки числа 1 або 2 . Підставляючи ці числа у друге рівняння бачимо, що $x = 2$ є розв'язком системи, а $x = 1$ — ні.

Відповідь. 2 .

14. Розв'яжіть рівняння $|x^2 - x| + |x - 2| = x^2 - 2$.

Розв'язання. Використаємо властивість: $|f| + |g| = f + g \Leftrightarrow \begin{cases} f \geq 0, \\ g \geq 0. \end{cases}$

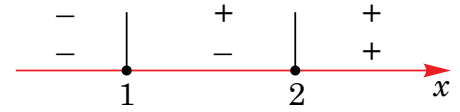
Оскільки $(x^2 - x) + (x - 2) = x^2 - 2$, то рівняння рівносильне системі:

$$\begin{cases} x^2 - x \geq 0, \\ x - 2 \geq 0; \end{cases} \begin{cases} x \in (-\infty; 0] \cup [1; +\infty), \\ x \geq 2; \end{cases} x \geq 2.$$

Відповідь. $[2; +\infty)$.

15. Розв'яжіть рівняння $|x-1| + |x-2| = 4$.

Розв'язання. Нулями підмодульних виразів $|x-1|$ та $|x-2|$ є числа $x=1$ та $x=2$ відповідно. Тому розіб'ємо числову пряму цими числами на три проміжки (див. рисунок) та розглянемо дане рівняння на кожному з отриманих проміжків.

I. Якщо $x < 1$, то:

$$-x + 1 - x + 2 = 4,$$

$$x = -0,5.$$

Перевіряємо належність коренів даному інтервалу: $-0,5 \in (-\infty; 1)$.

II. Якщо $1 \leq x < 2$, то:

$$x - 1 - x + 2 = 4,$$

$$1 = 4.$$

Отримане рівняння не має коренів.

III. Якщо $x \geq 2$, то:

$$x - 1 + x - 2 = 4,$$

$$x = 3,5.$$

Перевіряємо належність коренів даному інтервалу: $3,5 \in [2; +\infty)$.

Отже, $x = -0,5$ і $x = 3,5$ — корені рівняння.

Відповідь. $-0,5; 3,5$.

16. Розв'яжіть рівняння: $\left| \frac{x-1}{x+7} \right| + \left| \frac{x+7}{x-1} \right| = 2,5$.

Розв'язання. Нехай $\left| \frac{x-1}{x+7} \right| = t$. Тоді дане рівняння набуває виду:

$$t + \frac{1}{t} = 2,5, \begin{cases} 2t^2 - 5t + 2 = 0, \\ t \neq 0; \end{cases} \begin{cases} t = 0,5, \\ t = 2. \end{cases}$$

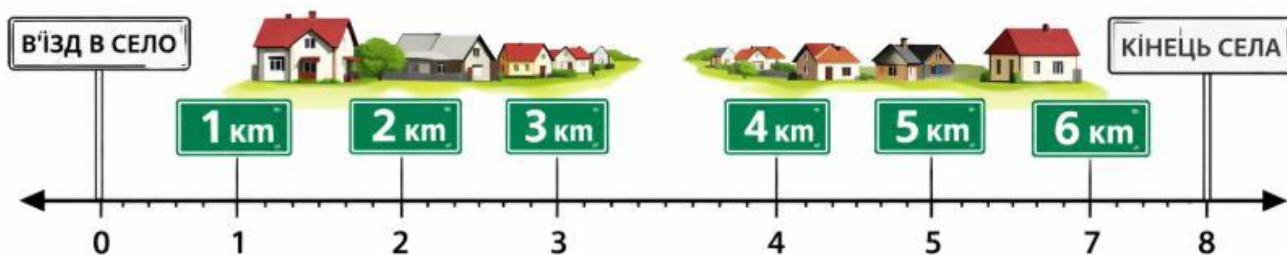
Повернемося до заміни: $\begin{cases} \left| \frac{x-1}{x+7} \right| = 0,5, \\ \left| \frac{x-1}{x+7} \right| = 2; \end{cases} \begin{cases} \frac{x-1}{x+7} = \pm 0,5, \\ \frac{x-1}{x+7} = \pm 2; \end{cases} \begin{cases} x = 9, \\ x = -1\frac{2}{3}, \\ x = -15, \\ x = -4\frac{1}{3}. \end{cases}$

Відповідь. $-15; -4\frac{1}{3}; -1\frac{2}{3}; 9$.

V. Розв'язання практичної задачі. Групова активність (7–8 хв)

Як я вирішую певну проблему?

Задача. Після сильного буревію в селі перестав працювати мобільний зв'язок. Для відновлення зв'язку планують встановити тимчасову антену вздовж прямої дороги, що проходить через усе село. Вздовж цієї ж дороги розташовані будинки мешканців. Знайдіть таку точку x на дорозі, у якій слід встановити антену, щоб сума відстаней від цієї точки до всіх будинків була найменшою, якщо на мапі координат перший будинок розташований за 1 км від в'їзду в село, а останній — за 6 км (див. рисунок).

Розв'язання. Розглянемо функцію $F(x) = |x - 1| + |x - 6|$, що визначає можливі точки для розташування антени та побудуємо її графік.

I випадок. Якщо $x < 1$, то $F(x) = -x + 1 - x + 6$, $F(x) = -2x + 7$.

II випадок. Якщо $1 \leq x < 6$, то

$$F(x) = x - 1 - x + 6, F(x) = 5.$$

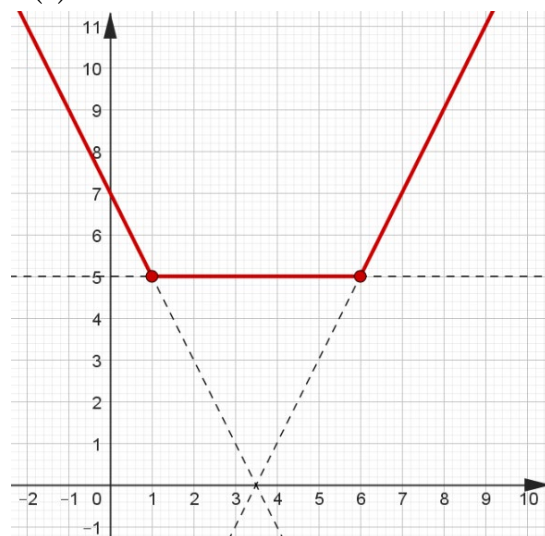
III випадок. Якщо $x \geq 6$, то

$$F(x) = x - 1 + x - 6, F(x) = 2x - 7.$$

$$\text{Отже, } F(x) = \begin{cases} -2x + 7, & x < 1, \\ 5, & 1 \leq x < 6, \\ 2x - 7, & x \geq 6. \end{cases}$$

Графік даної функції (див. рисунок) показує, що найменше значення суми відстаней — 5 км і для встановлення антени можна вибрати будь-яку точку з проміжку $[1; 6]$.

Відповідь. Будь-яка точка із проміжку $[1; 6]$.

VI. Тренувальні вправи. Три рівні складності: А, В, С (8–10 хв)

Рівень А

1. Розкрийте модуль:

1) $\left| \frac{\pi}{3} - 1 \right|$;

2) $\left| 2 - \frac{\pi}{3} \right|$;

3) $\left| x - \frac{x^2}{4} - 1 \right|$;

4) $|x^2 + 2x + 2|$.

2. Розв'яжіть рівняння:

1) $|4x - 1| = 11$;

2) $|2x + 7| = -6$;

3) $|6x - 12| = 0$;

4) $|x^2 + x| = 0$;

5) $|x^2 - 4x| = 5$;

6) $|x^2 - 5x + 4| = 4$.

3. Розв'яжіть рівняння:

1) $\left| \frac{4}{3-2x} \right| = 3$;

2) $\left| \frac{x+1}{2x-1} \right| = 1$;

3) $\left| \frac{2x+1}{x-1} \right| = 1$.

4. Розв'яжіть рівняння:

1) $|2x - 1| = |3x + 2|$;

2) $|3 - 4x| = |2x + 1|$.

5. Відомо, що $a + b < 0$, $a > 0$, $b < 0$. Порівняйте з нулем значення виразу $|a| - |b|$.

6. Розв'яжіть рівняння:

1) $||x| - 2| = 2$;

2) $||x| + 2| = 1$.

7. Розв'яжіть рівняння:

1) $|2x - 3| = |1 + 2x|$;

2) $|x - 2| = 3|x + 3|$;

3) $|x + 1| - 2|x - 3| = 0$;

4) $|x| = |5 - 2x|$;

5) $|x - 3| = 3|x + 3|$;

6) $2|x + 1| = |3 - x|$.

8. Знайдіть суму коренів рівняння $|2x - 7| = 3$.

9. Знайдіть суму квадратів коренів рівняння $x^2 - 4|x| + 1 = 0$.

10. Знайдіть суму раціональних коренів рівняння $|x^2 - x - 5| = 1$.

11. Знайдіть найменший корінь рівняння $|3x^2 + 5x - 9| = |6x + 15|$.

12. Знайдіть кількість коренів рівняння $|x^2 + x - 3| = x$.

Рівень В

1. Спростіть вираз:

1) $(3|x| - |y|)(3|x| + |y|)$;   2) $(2|a| - 3|b|)^2 + (2|a| + 3|b|)^2$;   3) $\frac{|m| - |n|}{|m| + |n|} - \frac{|m| + |n|}{|m| - |n|}$.

2. Розв'яжіть систему рівнянь $\begin{cases} |x + y - 4| = \pi, \\ |x - 3| + |y - 1| = 3. \end{cases}$

3. Розв'яжіть рівняння:

1) $|||x| - 2| - 1| - 2| = 2$;

2) $\left| \frac{1}{6} - \left| \frac{1}{6} - |x - 1| \right| \right| = 0,5$.

4. Розв'яжіть рівняння:

1) $|x^2 + x + 1| = |x^2 + 3x - 1|$;

2) $|x^2 + 2x - 3| = |6x - 6|$;

3) $|x - x^2 - 1| = |2x - 3 - x^2|$;

4) $3|2x^2 + 4x + 1| = |x^2 + 5x + 3|$.

5. Розв'яжіть рівняння:

1) $|3x - 1| = 2 + x$;

2) $2|x + 1| = x + 4$;

3) $|x^2 + x - 1| = 2x - 1$;

4) $|x^2 + 3x - 4| = 3x$;

5) $|x^2 - x + 3| = x + 2$;

6) $|x^2 - 4x + 3| = 5 - 2x$.

6. Розв'яжіть рівняння:

1) $6x - x^2 - 9 = |x - 3|$;

2) $x^2 - 3x + 2|x - 2| = 0$;

3) $|4x - 1| = \frac{1}{3x - 1}$;

4) $\left| 2 + \frac{7}{x - 3} \right| = \frac{7x + 17}{5}$.

7. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{lll} 1) x^2 - 3|x| = 0; & 2) x^2 + |x| - 2x = 0; & 3) x^2 - \frac{|x|}{x} = 0; \\ 4) x^2 - \frac{2x^2}{|x|} = 0; & 5) 2x^2 + 5|x| = 0; & 6) x^2 + \frac{4x^2}{|x|} = 0. \end{array}$$

8. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{ll} 1) |x^2 + 7x - 4| = 4; & 2) x^2 + 6|x| + 8 = 0; \\ 3) x^2 - 4|x| - 21 = 0; & 4) x|2x + 1| - 3x - 4 = 0; \\ 5) 5x^2 - 8|x| + 3 = 0; & 6) x^2 - 8\sqrt{x^2} + 15 = 0; \\ 7) x^2 + \frac{4x^2}{|x|} - 12 = 0; & 8) ||x^2 - 6x + 4| - 3| = 1. \end{array}$$

9. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{ll} 1) |x^2 - 1| + |x^2 + 6x - 7| = 0; & 2) |x^2 + 2x - 3| + |x^2 + 7x + 12| = 0; \\ 3) |x^2 - 3x - 10| + |2x^2 - 9x - 5| = 0; & 4) |x^3 + x - 2| + |x^2 + 4x - 5| = 0. \end{array}$$

10. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{ll} 1) |x + 2| + |x - 3| = 5; & 2) |x - 3| + 2|x + 1| = 4; \\ 3) |5 - x| + |x - 1| = 10; & 4) |x - 2| - |5 + x| = 3; \\ 5) |2x - 1| - |2x - 4| = 15 - 6x; & 6) |x| + |x - 1| + |x - 2| = 2. \end{array}$$

11. Знайдіть суму коренів рівняння: $|x - 3| = -x^2 + 4x - 3$.

12. Знайдіть суму цілих коренів рівняння $|x^2 + 2x - 3| = 3 - 2x - x^2$.

Рівень С

1. Побудуйте графік функції:

$$1) y = |x + 3| + |x - 1|; \quad 2) y = 2|x - 2| - |x - 1|.$$

2. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{ll} 1) |12 - 8x + x^2| = x^2 - 8x + 12; & 2) |x^2 - 8x + 12| = 8x - 12 - x^2; \\ 3) \left| \frac{1 + 3x}{2x - 4} \right| = \frac{1 + 3x}{4 - 2x}; & 4) \left| \frac{x^5}{1 - x^2} \right| = \frac{x^5}{1 - x^2}. \end{array}$$

3. Розв'яжіть рівняння:

$$1) x^2 - 2x - 5|x - 1| + 5 = 0; \quad 2) x^2 + 2x + 2|x + 1| = 7.$$

4. Розв'яжіть рівняння:

$$\begin{array}{ll} 1) |2x^2 - 3x + 4| = |3x - 2| + 2x^2 + 2; & 2) |2x - x^2 - 6| + |x - 10| = x^2 - 3x + 16; \\ 3) |5x - x^2 - 10| + |x - 21| = x^2 - 6x + 31; & 4) |9x - x^2 - 22| + |3x - 54| = x^2 - 12x + 76. \end{array}$$

5. Чому дорівнює кількість цілих розв'язків рівняння, які не більші за 30:

$$1) \left| \frac{x + 3}{x} \right| + |x| = \left| \frac{x^2 + x + 3}{x} \right|; \quad 2) \left| \frac{5 - x}{x} \right| + |x^3| = \frac{x^4 - x + 5}{x} ?$$

6. Обчисліть найбільший корінь рівняння $\frac{4}{|x| + 3} - \frac{5}{3 - |x|} = \frac{1}{|x| - 3} - 1$.

7. Знайдіть суму цілих коренів рівняння $\left| \frac{x^2 - 1}{x + 7} \right| + \left| \frac{x + 7}{x^2 - 1} \right| = 2,5$.
8. При яких значеннях параметра a множина коренів рівняння $|x - 1| + |x - a| = 1 - a$ містить три цілих числа?
9. При яких значеннях параметра a множина коренів рівняння $|x - 3| + |x - a| = a - 3$ містить одне парне число?

VII. Рефлексія (1–2 хв)

- 1) На уроці я дізнався/дізналася .....
- 2) Мені найбільше запам'яталося .....
- 3) Для мене було найцікавішим .....
- 4) Для мене було найскладнішим .....
- 5) Я припустився/припустилася помилки .....
- 6) Я хочу повторити, аби краще зрозуміти .....
- 7) Поради собі до наступного уроку .....

Можливі теми проєктів

1. Дослідження графіків функцій зі знаком модуля.
2. Застосування модуля для опису швидкості, відстані або зміни величин у задачах на рух.

Список використаної літератури

- 1) Ключко І. Я. Математика: Тестові завдання. Ч. І. Алгебра (зовнішнє незалежне оцінювання) / І. Я. Ключко. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2021.

- 2) Мерзляк А. Г. Алгебра для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням математики : підручн. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. — Х. : Гімназія, 2017.
- 3) Офіцеров К. М. Розв'язування рівнянь і нерівностей із модулем. Х.: Вид. група «Основа», 2017. — 92, [4] с. (Б-ка журн. «Математика в школах України»; Вип. 4 (172)).